

КИР БУЛИЧОВ
ВМЕСТО ПРЕДГОВОР
ДИАЛОГ ЗА АТЛАНТИДА

Превод от руски: Нина Ракева, 1981

chitanka.info

Платон се канеше да работи. За целта стори всичко, което са правили други писатели и учени както преди, така и след него. Каза на роба в никакъв случай да не го викат на ареопага, дори ако ги нападнат персите, изпрати момче в редакцията с обещание, че до довечера ще предаде ръкописа, погледна небето, преброи чайките и мислено ги сравни с кресливите критици. После махна тежката раковина от мечтания пращен папирус и топна пеликановото перо в мастилница с надпис: „От приятелите и сътрудниците по случай тридесетгодишна научна и обществена дейност“.

Тогава влезе снаха му и каза:

— Платоне, отивам на козметичка. Жената на Аристотел ме вреди.

— Върви — рече сухо великият учен, който си имаше стари сметки с Аристотел.

— Няма на кого да оставя Критий — каза снахата.

— А робините за какво са?

— Днес имат почивен ден. Добра съм си, нали ме знаеш.

— Тогава иди друг път при козметичната — каза Платон, като оглаждаше с любов папируса.

— Невъзможно — въздъхна снахата. — Тя знае тайната на вечната младост. В Рим я примамват вече.

— В това нищожно градче?

— Да, ама една пророчица е казала, че Рим ще стане център на огромна империя.

— Я стига глупости! — възмути се Платон. — Твоята пророчица хабер си няма от икономика. Рим е встрани от търговските пътища.

— Та ще поседиш ли с Критий? Аз няма да се бавя.

— А кой ще работи? — осмели се да вдигне безнадежден бунт Платон.

Снахата излезе.

На терасата се появи малкият разбойник Критий. Платон рядко се сецаше за съществуването му, само понякога се безпокоеше да не би да падне от скалата. Дърпаше Критий от перилата и му разказваше приказката за момченцето Икар, което не послушало татко си Дедал и се удавило.

Пакостникът отиде при дядо си, побутна с пръст раковината и каза:

— Дай ми я. Ще си направя лодка, в Иберия ще отплавам.

— Раковината ще потъне — обясни Платон. — Всяко тяло губи от теглото си толкова, колкото тежи изместената от него течност. Водата е по-лека от раковината.

— Ти все много знаеш — каза презрително Критий. — Ама войник няма да те вземат.

— Това е клевета! — възмути се Платон. — Сражавал съм се при Коринт.

— Дай ми я пък! Иначе ще се разпискам, че ме биеш.

— Не мога. Тя е от неизвестен на науката вид.

— Още по-хубаво.

— И крие в себе си велика тайна.

— Тайна ли? — Критий наостри уши. — Разправяй.

— Работата е там, че... — Платон не можеше да измисли достатъчно интересна тайна. — Там е работата... Тая раковина е единственото, което е останало от една велика страна.

— А страната къде е?

— Къде? Ясно къде, потънала е в морето.

Платон въздъхна с облекчение. Първата крачка бе направена.

— Цялата ли е потънала?

— Цялата.

— Защо?

— Много отдавна е било. — Платон напразно се надяваше, че такъв отговор ще задоволи пакостника.

— Като е било отдавна, ти откъде го знаеш?

— Един египетски жрец ми разказа.

— А на него кой?

— Дядо му.

— Египетски дядо ли?

— Разбира се, че египетски.

— И какво му разправил дядо му?

Критий хвърли предизвикателство на Платоновото въображение. Ученият не искаше да се предава.

— Разказал му как бог Посейдон се влюбил в едно момиче от оная страна и двамата си заживели на някаква висока планина. Родили им се пет двойки близнаци, като на леля ти.

— Леля има само двама близнаци и те не са се раждали, ами ги донесе щъркелът.

— Така де — усети се Платон. — И Посейдоновите близнаци ги донесли щъркелите. Цяло ято щъркели. Близнаците станали царе и управлявали страната един подир друг.

— Силни ли са били?

— Силни като Атлант. Мама разказвала ли ти е за него?

— Децата са ми разправяли. Той държи небето. Дядо, ами кой държи небето, когато Атлант ходи в клозета?

Платон се обърка. Което не знаеше, не знаеше.

— Няма значение — отсече и побърза да продължи. — Та тая страна се наричала Атлантида.

— Там ли е държал небето Атлант?

— Там, там.

— А страхувал ли се е от вълци?

— От вълци ли? Разбира се, че се е страхувал.

— А близнаците страх ли ги е било?

— Критий, пречиш ми. Стига си ме прекъсвал, че всичко ще забравя.

— Дядо, ами какво е това склеротик?

— Откъде знаеш тази дума?

— Мама я казваше. — Критий гледаше дядо си с невинни черни очи и Платон не се реши да попита по какъв повод майка му е употребила думата. Продължи:

— То се знае. И Посейдон се е страхувал от вълци. Дори обкръжил планината си с канал, с кръгла река, та вълкът да не може да излапа близнаците му.

— Ами ако вълкът прескочи реката?

— Тогава Посейдон изкопал още един канал.

— Ами ако вълкът...

— Построил още един канал и престани да ме прекъсваш.

Без сам да усети, Платон се увлече. Отдавна го интересуваха проблемът за идеалния обществен строй. Излагаше пред Критий възгледите си за социално-икономическата структура на Атлантида и не забеляза, че на момчето му стана скучно и то отмъкна скъпоценната раковина.

— И тогава — завърши разказа си Платон — боговете се разгневили и стоварили върху Атлантида огнена лава, наводнения и прочие бедствия. Трябва да ти кажа, момче, че аз се отнасям песимистично към перспективата за създаване на идеална държава. И така в един прекрасен ден се чуло: бух!

— Бух! — весело се обади Критий от перилата.

Хвърли раковината долу и се зарадва, като видя какъв фонтан от пръски се вдигна.

— Как можа! — скочи Платон. — Какво направи!

— Поне нищичко да не остане от Атлантида. И без това всичко си го измисли. Три канала и пет двойки близнаци! То бива, бива лъжи, ама!... И само да си ме пипнал, ще кажа на мама!

— Никога не бия деца — каза великият учен. — И изобщо, я не ми пречи да работя. Да не съм ти бавачка. Като ти тегля един пердах, ще видим кой от нас е склероза!

Критий разбра, че шегите са свършили, захленчи тихичко и се потътри да лови пеперуди.

Когато след час робът от редакцията дойде за ръкописа, пред Платон вече лежеше свитък, изписан с неразбрания почерк на великия мъж. В краката на философа дремеше Критий и сънуваше как вълкът дебне близнаците.

— Вземи и кажи, че съм заръчал да го пуснат в утрешния брой — каза на роба Платон.

Снахата се прибра чак вечерта. Ученият сам нахрани хлапето и го сложи да спи...

Подир много години шишкавият брадат Критий разправяше на приятелите си и на другарите си по чашка:

— Че като зафучих раковината през перилата, че като ревна оня ми ти старец: „Стой! И без това нищо не остана от Атлантида!“ Пък аз му викам: „Млъквай, дядка, имаш склероза.“ Той кипна и взе, че писа за нея.

Приятелите гледаха Критий със съжаление и не вярваха на нито една негова дума. Те вече стягаха кораб, за да търсят изчезналия материк.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.